

Congres De Dynamische Schooldag

Een Motorlab opzetten voor groep 1 t/m 4

Hans Stroes
Amersfoort, 9 november 2022

1

Inhoud workshop

1. Kennismaking
2. Introductie 'Motorlab'
3. Ready bodies, learning minds
4. Een Motorlab opzetten voor groep 1 t/m 4
5. Onderzoek
6. Ervaringen testscholen
7. Voorbeelden Motorlabs
8. Afsluiting

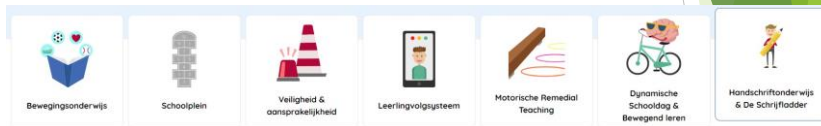
Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

2

Hans Stroes

Eigenaar scholings- en adviesbureau 'Stroes in Beweging'
onderdeel van 'Alles in Beweging'

Huidig werk als docent:

- ▶ Opleiding tot Motorisch Remedial Teacher
- ▶ Opleiding tot Coördinator Dynamische schooldag
- ▶ Cursussen Handschriftontwikkeling
- ▶ (gast)docent Hogescholen

3

Hans Stroes

Ontwikkelaar & onderzoeker

- ▶ Methode Basislessen Bewegingsonderwijs
- ▶ 4 S-en Test
- ▶ LVS kleine motoriek & schrijven in Stimuliz
- ▶ De Schrijfpladder
- ▶ Handschriftmethode Handiger handschrift
- ▶ Motorlab NL

Motorlab NL

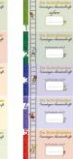
De Schrijfpladder

Verbonden
schrift

Halfverbonden
blokschrift

Stimuliz

4

Wie zijn jullie?

- Groepsleerkracht
- Klasse assistent
- Vakleerkracht
- (M)RT-er
- IB-er
- Directie
- Anders

Al ervaring met een Motorlab?

5

Motor lab / Motor laboratorium

Wat stel je je daarbij voor?

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

6

Voorbeeld motorlab NL

7

Introductie Motorlab NL

- een bewegingscircuit op school in de speelzaal
- voor groep 1 t/m 4
- de motorische ontwikkeling stimuleren
- bewegend leren stimuleren: ook taal- en rekenonderdelen
- passend binnen concept 'Dynamische schooldag'
- bewegingstussendoortje (mogelijkheid: max. 20 min. uit klas)
- op de dagen dat een klas niet gymt
- Elk motorlab wordt wel 6 tot 8 keer gedaan (2 tot 4 weken)
- eenvoudig uit te voeren (werkbladen, weinig materiaal, uitleg kort)
- Idee door een filmpje van 'Ready bodies, learning minds'

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

8

Ready bodies, learning minds (RBLM)

www.readybodies.com

Bewegingscircuit

▶ in Amerika ontwikkeld

▶ door fysiotherapeuten

▶ Doelen:

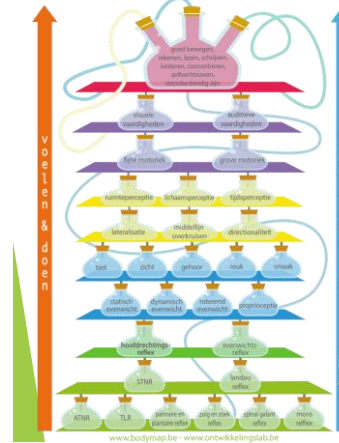
- **Motor control** - de systematische regulatie van bewegingen via het centraal zenuwstelsel
- **Sensory integration** - de samenwerking tussen waarnemen en de activiteit die daar op volgt
- **Kinesthetic awareness** - het gevoel van wat je aan het doen bent in de ruimte

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

9

Ontwikkelingslab van Bodymap

Het ontwikkelen van leervoorwaarden

via de ontwikkeling van:

- Reflexen
- Zintuigen
- Balans & coördinatie
- Ruimtelijke oriëntatie

voelen & doen
denken & doen

10

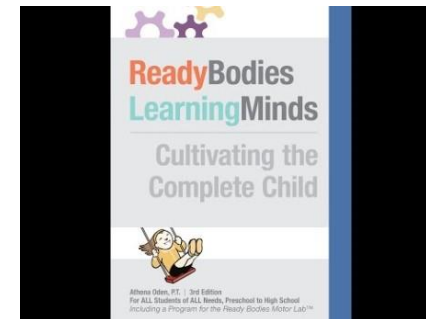
Ready bodies, learning minds (RBLM) Introductie

<https://youtu.be/y36NG5-ERck>

11

Ready bodies, learning minds (RBLM) Voorbeelden nieuwe stations

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

12

Ready bodies, learning minds (RBLM) Voorbeelden oudere stations

https://www.schooltube.com/media/Ready+Bodies+Stations/1_xo1qnz4g

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

13

Motorlab opzetten in Nederland

Stations	Thema
1 Ooievaarsloop	balanceren
2 Trampoline springen en diepspringen	springen
3 Eskimo spel	contactspel
4 Stuiten	oog-handcoördinatie
5 Stereotekenen: cirkels	kleine motoriek
6 Boomstam rollen	rollen
7 Krant scheuren	kleine motoriek

Naar keuze aanvullen met:

- 8 Reken onderdeel
- 9 Taal onderdeel

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

14

Voorbeeld bladen

Stuiten

Kun je een bal goed stuiten? Met 2 handen, met 1 hand?

Wat ga je doen?

1. Kies een bal, groot of klein
2. Stuit met 2 handen de bal in de hoopel
3. Ruil na 3 tot 5 pogingen van plek (hoepel)
4. Stuit met alle verschillende ballen

Makkelijker - moeilijker

- Grotere of kleinere bal
- Zonder hoopel of in de hoopel stuiten
- Een paar keer stuiten of heel vaak stuiten
- Met 2 handen stuiten of met 1 hand stuiten
- Om de beurt met rechts en links stuiten

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

Cirkels

Maak met 2 handen tegelijk allerlei cirkels: grote en kleine, dikke en dunne, snelle en trage, van binnen naar buiten en van buiten naar binnen.

Wat ga je doen?

1. Pak 2 krijten (of veggip of stiften)
2. Maak met 2 handen tegelijk grote en kleine cirkels
3. Cirkels van binnen naar buiten en andersom
4. Dunne en dikke, snelle en trage cirkels

Makkelijker - moeilijker

- Eerst hand voor hand, daarna pas met 2 handen tegelijk
- Met 2 handen 2 cirkels of met 2 handen 1 cirkel
- Open tafel of op bord
- Met scheerschijm, natte spons of kwast, andere materialen

15

Taal binnen het Motorlab

Voorbeelden:

- Lettergrepen/woorden springen
- Classificeren
- Spelling in een hoopel

16

Letter meppen

17

Memory

18

Letter rennen

19

Woord estafette

20

Praktijkervaringen

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.alleinbeweging.net

21

Rekenen binnen het Motorlab

Voorbeelden:

- Links - rechts - voor - achter
- Tellen
- Tafels

22

Onderzoek Motorlab in Assen, 2020

Meesterstuk IB opleiding
Joline Geertsema-Joling

Heeft het Motorlab positieve invloed
op de leesontwikkeling en de motorische
vaardigheden van kinderen?

23

Onderzoek Motorlab in Assen, 2020

Pre-test en post-test groep 3 en 4:

- Letterkennis toets & synthese toets
- 4 S-en test Stroes & van Gelder
- Kleine motoriek test Stroes & van Gelder

Werken in het Motorlab:

3 maanden, 3x per week, elke dag als er geen gym is

24

Onderzoek Motorlab in Assen, 2020

Conclusies onderzoek:

- De experimentele groep heeft iets meer ontwikkeling getoond dan de controle groep
- Vooral de cognitief en motorisch minder vaardige kinderen hebben de grootste vooruitgang geboekt
- 3 maanden is eigenlijk te kort om grote resultaten te boeken

25

Onderzoek Motorlab in Assen, 2020

Andere effecten:

- Enthousiasme is zo groot, dat er nu op 3 scholen met het Motorlab wordt gewerkt en de ambitie is om verder uit te breiden...
- In het SO kan ook groep 5 t/m 8 ermee werken
- Subsidie aanvraag: ontwikkelen van Motorlabs groep 5 t/m 8
- Het Motorlab in 2021 voorgedragen voor Nationale Onderwijsinnovatie prijs (helaas niet door naar de volgende ronde)

26

Ervaringen Motorlab in heel NL

- Meer dan 50 scholen mee aan de slag.
- Kinderen en leerkrachten enthousiast.
- De activiteiten sluiten goed aan op het niveau van de kinderen bij groep 1 t/m 4.
- In het SBO wordt vaak met minder onderdelen gewerkt + het kan soms met alle groepen, ook bovenbouw
- De variatie van onderdelen spreekt aan.
- Herhalen van eenzelfde lab blijft leuk, mede door aangegeven variaties.
- Haalbaar door relatief weinig materiaal en eenvoud van de onderdelen.
- Middenbouw - het circuit in 20 minuten lukt.

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.asseninbeweging.net

27

Ervaringen met het motorlab

Knelpunten

- Overbezet speellokaal - motorlab kan niet blijven staan
Er zijn al een paar scholen die in klas en gang aan het testen zijn.
- Sommige materialen missen (bv. kleutertrampoline)
- Sommige onderdelen veroorzaken 'troep', bv. krantje scheuren, krijtrestjes bij stereotekenen
- Sommige onderdelen vragen begeleiding
- Sommige onderdelen zijn meer geschikt voor 1/2 of 3/4
- Waarop stereotekenen? vraagt enige creativiteit
- Onderbouw - het wordt ervaren als een 'gymles' i.p.v. bewegingstussendoortje. De leerkrachten doen het motorlab dan 30 minuten of meer.

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.asseninbeweging.net

28

Motorlab 1 in gymzaal

29

Motorlab 4 in de gang van de school

30

Motorlab muziekje - 2 min + 10 sec

Hans Stroes / Stros in Beweging
www.allesinbeweging.net

31

Bekijken werkbladen

- Bekijk de werkbladen van Motorlab 1

Extra

- Reflexintegratie
 - STNR - Giraffe
 - ATNR - Nieuwsgierig hondje
 - Labyrintreflex - Popcorn
 - Labyrintreflex - Superman

32

Hoe verder?

- ▶ Evaluaties van de testscholen:
 - bepaalde onderdelen verbeteren
 - meer reken- en taalonderdelen
- ▶ Onderzoek:
 - meer onderzoek
 - theoretische basis versterken
- ▶ Publicatie boek of map
- ▶ Motorlab voor groep 5 t/m 8 verder ontwikkelen

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

33

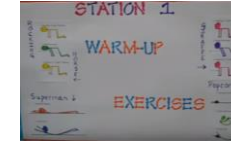
Meer weten over Reflexintegratie

In Amerika bij RBLM:
<https://youtu.be/CRCZyAEIaAU>

In Nederland: INPP
www.inpp.nl

In België: Bodymap
www.bodymap.be

Aanrader: boek 'Eerst bewegen, dan leren'
<http://www.inpp.nl/bewegendanleren/>

Hans Stroes / Stroes in Beweging
www.allesinbeweging.net

34

Afsluiting

Opmerkingen of vragen?

hans@stroesinbeweging.nl
www.allesinbeweging.net

35